

Uşaq ədəbiyyatının ustadı Teymur Elçin - 100

(Daycest)

Bakı - 2024

*Üzü gülər, fikri dərin – Teymur baba
Babasıdır,
Nağıl sevən, şeir sevən
Nəvələrin.
İstiqanlı, uşaqcanlı,
Nağılları qəhrəmanlı
Şair baba nəvələrin sevib yaşar,
Onlar üçün nağıl yazar, nəğmə qoşar.
Yazdıqca da cavanlaşar.
Salam sənə, Teymur baba!*

(Mirvarid Dilbazi)

Əliyev Teymur Süleyman oğlu 1924-cü il martın 28-də Şuşa şəhərində anadan olmuşdur. 1931-ci ildə ailəsi ilə birlikdə Bakıya köçmüşlər. Burada 132 saylı şəhər orta məktəbini bitirdikdən sonra ADU-nun filologiya fakültəsində təhsil almışdır. Eyni zamanda "Gənc işçi" qəzeti redaksiyasında ədəbi işçi (1941), Azərbaycan Radio Komitəsində ictimai-siyasi verilişlər baş redaksiyasında ştatdankənar müxbir (1941-1942), diktör, redaktor, məsul redaktor (1942-1943) vəzifələrində çalışmışdır. Ordu sıralarından tərxis ediləndən sonra Azərənəşrin siyasi-ictimai ədəbiyyat şöbəsinin müdiri (1950-1952), Azərbaycan Nazirlər Soveti yanında Radio Məlumat Komitəsi sədrinin müavini (1952-1953), Azərbaycan Nazirlər Soveti nəşriyyat qrupunun rəisi, katibliyin müdiri (1953-1955), Azərbaycan mədəniyyət nazirinin müavini (1975-1988) vəzifələrində işləmişdir. Həmçinin Azərbaycan Ali Sovetinin müxtəlif dövrlərində deputat seçilmişdir. Ədəbi fəaliyyətə kiçik yaşlarından başlamış, ilk şeirlərini məktəb şənliklərində oxumuşdur. Onun ilk mətbu əsəri Bakı Mərkəzi Pionerlər Evinin 1938-ci ildə nəşr etdiyi "Şeirlər məcmuəsi"ndə dərc olunan "Azərbaycan" şeiridir. Bundan sonra məktəb illərində onun dövrü mətbuatda ("Kommunist", "Yeni yol" və "Azərbaycan pioneri" qəzetlərində) dərc edilən yazılan "Teymur Əlizadə" imzası ilə çıxmışdır. Onun bir sıra siyasi, lirik, əmək və uşaq şeirlərinə mahnılar bəstələnmişdir. "Qar qız" mənzum pyesi M.Qorki adına Gənc Tamaşaçılar Teatrında tamaşaya qoyulmuşdur (1983). Əsərləri keçmiş SSRİ, həmçinin xarici ölkə xalqlarının dillərində çap olunmuşdur. Bədii tərcüməyə də xüsusi diqqət yetirir. Xidmətlərinə görə "Qırmızı Əmək Bayrağı ordeni" (1971), "Şərəf nişanı" ordeni (1979), yeddi medal və üç dəfə Azərbaycan Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fəxri fərmanı ilə təltif edilmişdir.

Teymur Elçinin Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının inkişafında müstəsna xidmətləri olmuşdur. Nəsillər Teymur Elçinin şeirlərini sevə-sevə oxuyaraq, əzbərləyərək həm özləri öyrəniblər, həm də sonralar övladlarına, nəvələrinə öyrədiblər. Onun çoxlu sayda kitabları - "Qar qız", "Bip-bip", "Qulaq asın, danışım", "Qızılduz, Yaşar və Nur nənə", "Din-dan", "Bahar, adlar, uşaqlar", "Sözlər, nəğmələr, nağıllar, laylalar", "Laylalar", "Şəkərim, duzum", "Xoruzbani gedirəm", "Torağayın nəğməsi",

"Toğrul babanın nağıl ağacı", "Balaca Aytən", "Mənim kiçik ulduzlarım", "Oğul Buğac", "Babalar, nənələr, nəvələr" və başqaları çapdan çıxmışdır.

Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının ən gözəl nümunələrini yaratmış şair, rus və digər xarici ölkə ədəbiyyatı nümayəndələrinin əsərlərini də dilimizə böyük ustalıqla tərcümə etmişdir. Bu tərcümələrin əksəriyyəti orijinal nümunədən də qüvvətli alınmışdır. Həmçinin elimizin, dilimizin qəhrəmanlıq eposu sayılan "Kitabi Dədə Qorqud" un motivləri əsasında yazdığı "Oğul Buğac" poeması şairin yaradıcılığında uşaqlar üçün yazdığı ən gözəl nümunələrdəndir.

Teymur Elçinin 2024-cü ildə 100 illik yubileyinin olması münasibətilə F. Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası şair haqqında kitabxana fondunda mövcud olan çap materiallarının tam mətnli bibliografik siyahısını, eləcə də şair haqqında tanınmış şəxsiyyətlərin səsləndirdiyi fikirlərin mətnini toplayaraq oxuculara təqdim edir.

Görkəmli şəxsiyyətlər Teymur Elçin haqqında

Teymur Elçinin həm bədii yaradıcılığı, həm də tərcümə əsərləri onun uzun müddət məşğul olduğu jurnalistik sənətinə xidmət edirdi. Hər şeirində, nəğməsində, tərcümə əsərində xalqımızın ruhu döyünən Teymur Elçin görkəmli bir söz adamı kimi hələ çox nəsillərin yol yoldaşı olacaqdır.

Zahid Xəlil,

filologiya elmləri doktoru, şair

Teymur Elçin Azərbaycan ədəbiyyatının yaxın dostu idi. Bizim ədəbiyyatımızın qayğısına qalan idi. Teymur ədəbiyyatımızı dərinləndirən bilirdi.

Hüseyn Abbaszadə,

Xalq yazıçısı

Biz yazıçının əsərlərinin hər birində onun dil şirinliyini, ifadə gözəlliyini, səmimiyyətini görə bilirik.

Qabil,

Xalq yazıçısı

Mənim istəklı Teymurum! İnan ki, Sənin günəş kimi isti məktubun məni nə qədər sevındirdi. Teymurcan! Bir daha təsdiq etdim ki, T e y m u r kimi mənim və yalnız mənim böyük dövlətim var!

Fikrət Əmirov,

bəstəkar

Azərbaycan mədəniyyəti tarixində ziyalılıq nümunəsi olan Teymur Elçinin yeri həmişə görünür. Bəzən düşünürəm ki, bax, bu məqamda Teymur Elçinin yerinə başqa bir məmur işləmiş olsaydı, mədəniyyətimiz görün, nələr itirə bilərdi. Bu yer üzündə şərti olaraq iki Teymur – zabitəli, ciddi, tələbkar partiya adamı Teymur Əliyev və ipək kimi yumşaq, həlim, mehriban, kövrək, göy üzü kimi çağlar, dumduru gözləri ilə insanları sevən – şair Teymur Elçin yaşayırdı.

Teymur Elçin hələ indiyə qədər qiymətini almayan bənzərsiz bir tərcüməçidir.

...Azərbaycan dilinin bütün rəngləri, çalarları, gözəllikləri tərcümələrində bütün parlaqlığı ilə üzə çıxmışdır. Budur əsl sənətkarlıq!

Elçin,

Xalq yazıçısı

Teymur müəllim çox işıqlı bir insan idi, ziyalı bir insan idi və hamımızın xatirələrində də, o cür ziyalı kimi, o cür işıqlı insan kimi, xalqına bağlı olan, onun mədəniyyətini, onun ədəbiyyatını, onun dilini yaşatmağa istəyən, onların qayğısına qalan insan kimi yadda qalıb.

Teymur Elçin Azərbaycan poeziyasında yüksək əxlaqi mənəvi-dəyərlər əxz edən nümunələr yaratmaqla özünə qarşı böyük məhəbbətə, sevgiyə nail olmuşdur. Müxtəlif yaş dövrünə malik olan poeziyasevərlərin maraq dünyasını nəzərə alan Teymur Elçin azyaşlı təbəqəyə malik uşaqların da tələbatını yaddan çıxarmayaraq, onların dünyasına uyğun olan fikir və ideyalarını ustalıqla nəzmə çəkmişdir. Teymur Elçinin adı Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində uşaq ədəbiyyatının görkəmli nümayəndəsi kimi qalmışdır.

Anar,

Xalq yazıçısı

Teymur Elçin Azərbaycan klassik poeziyasını yaxşı bilən, müasir rus və dünya ədəbiyyatının nailiyyətlərini öyrənən və istedadla yazılmış uşaq əsərlərində bunlardan yaradıcılıq yolu ilə faydalanan şairlərimizdən biridir. Onun əsərlərinin ən mühüm məziyyəti bununla izah olunur ki, şair öz sözünü uşaq aləminə, psixologiyasına məxsus incə bir kamertonla kökləməyi bacarır. Balacaların mənəviyyatına dərinlən nüfuz edə bildiyi üçün T.Elçin onların bakir fikir və duyğular, arzu və həvəslər, maraq və duyğular dünyasında öz şeir və poemaları ilə doğmadır, arzu ediləndir. Onun

əsərlərində iki qat olduğunu görənlər haqlıdırlar. İlk təəssüratla bağlı olan birinci qat şən yumordur. Uşaq ürəkaçan yumorla yoğrulmuş misraları oxuduqca, yaxud dinlədikcə ürəkdən gülür. Lakin əsas qayə ikinci plandan baş qaldırır və fəhmli oxucunu düşündürür.

*Bəkir Nəbiyev,
akademik*

Vətəndaş – ziyalı, milli-ədəbi və ictimai xadim nümunəsi kimi şəxsiyyətinə, daxili-mənəvi mədəniyyətinə həmişə xüsusi ehtiram bəslədiyim ziyalılardan biri də Teymur müəllimdir.

*Yaşar Qarayev,
AMEA-nın müxbir üzvü*

Teymur Elçinin şeirlərinin uşaqları nə qədər şənləndirdiyinin və sonra da necə düşündürdüyünün, mübahisələr doğurduğunun dəfələrlə şahidi olmuşam. “Qarğanın məktəbində” şeirində qarğa quşları yığıb onlara dil öyrədir. “Qarr-qarr elə”! Lakin sərçə “qarr” əvəzinə “cık-cık” deyir, bildirçin “bıp-bıpt” deyir. Hər quş öz dilində oxuyur.

Bircə tutuquşu qarğanı yamsılayır. Teymur Elçinin belə şeirləri dərin mənası ilə birgə, həm də uşaqları dilimizin zəngin, gözəl səslər aləminə aparır və onları bu dilə heyran qoyur.

*Sabir Rüstəmxanlı,
Xalq şairi, millət vəkili*

Teymur müəllim sərrast müşahidəyə malikdir, uşaqların əhval-ruhiyyəsini yaxşı bilir. Onun əsərlərində müasirliklə milli kolorit üzvi surətdə birləşir. Onun kiçik qəhrəmanı yeni dövrün, yeni mədəniyyətin meyvəsi olmaqla bərabər, bütün təbiəti ilə, bütün xarakterik cizgiləri ilə azərbaycanlıdır!

*İlyas Əfəndiyev,
Xalq yazıçısı*

Teymur Elçin sevib-sevilmək, oyanmaq hissələrini cəmiyyətin ən məsum xilqətinə - körpə balalara, uşaqlara aşılamaq yolunu tutub. Onun istedadı, bədii təfəkkürü uşaq əsərlərində zildir. Təsadüfi deyil ki, qeyri-uşaq şeirlərində də uşaq anlayışlı obrazlar, təşbehlər çox səmimidir.

Teymur Elçinin uşaq şeirlərinin arxitektonikası nəzəri ümumiləşdirmə üçün maraqlı material verir. Dilçilikdə belə bir fikir mövcuddur ki, insan dilinin törəməsi ilə uşağın dil açma prosesinin müəyyən

uyğunluqları var. Teymur Elçin şeirin quruluşu ilə ilk bəşər şeirin, məsələn, qədim türk-Azərbaycan şeirin tərkib hissələri arasında analogiya hiss olunur.

Tofiq Hacıyev,

AMEA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi

Əzizim Teymur müəllim! Hissi qane etmək, inandırmaq ayrı şeydir – sənətkarlıqdır. Siz inandırırırsınız! Bu bədii inandırıcılığın sirri isə hər şeydən əvvəl Sizin hissi idrakınızdakı səmimiyyət, yangı, düşməyə, vəhşiliyə güclü nifrət, dost-insanlıq böyük məhəbbətdir.

Məmməd Cəfər,

akademik

O, şair qəlbli böyük bir dövlət adamı idi.

Teymur Elçin həm bir yaradıcı, həm də adi bir insan kimi çox böyük və nəcib xüsusiyyətlərə malik idi. Teymur Elçin həmişə çalışırdı ki, cavanlara, istedadı olanlara kömək etsin. Başa düşürdü ki, onlar Azərbaycanın gələcəyidir.

Polad Bülbüloğlu,

Xalq artisti

Uşaq dünyaya gələn gündən böyüyür və dünyanı anlayır. Laylalardan anlayır, sevməcələrdən, tapmacalardan, bilməcələrdən... anlayır. Uşaq dünyada nə görürsə, qəlbinə köçürür, yaddaşına yazır. Biz, böyüklər isə... uşaq aləminin heç yüzdə birini də duya bilmirik, yaza bilmirik. Teymur Elçin uşaq dünyasını addım-addım böyüdüyunü diqqətlə, məhəbbətlə müşahidə edir, misralarında əbədiləşdirir.

Hidayət,

şair-dramaturq, Əməkdar incəsənət xadimi

Mən Teymur Elçinin əsərlərini oxuyanda Günər mənə sehrli nar ağacından bir nar verdi, dedi yesən, ömrün yüz il uzanacaq. Mən o sehrli narı bu kitablara yazan əziz, hörmətli şair Teymur Elçinə bağışlayıram. Qoy o, uzun illər yaşayıb- yaratsın və uşaqlarımız üçün gözəl nağıllar, şeirlər, nəğmələr yazsın.

Teymur Elçinin “Şəkərim, duzum” kitabına toplanmış şeirlər, poemalar, nağıllar, tapmacalar, nəğmələr balaca oxucularına sözlərin məna çalarlarını öyrətmək, müxtəlif tərbiyəvi fikirlər aşılamaq, ibrətamiz həyat hadisələrini dərk etdirmək məqsədilə yazılmışdır desək səhv etmərik. O, gözəl insan, talantlı yazıçı, qanadlı nəğmələr müəllifidir.

Mirvarid Dilbazi,

Xalq şairi

Teymur müəllim! Siz dəst-xətti olan təkrarolunmaz şairsiniz. Biz Sizinlə fəxr edirik. 60-cı illərin aşırımını keçdiyiniz bu bahar günlərində Sizə bahar ətirli həyat, poeziyamızın daha uzaq zirvələrinə uçmaq üçün möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, şeirlərinizin Təbrizdə çapını görməyinizi arzu edirik.

Mədinə Gülgün,

şair, Əməkdar incəsənət xadimi

Teymur Elçinin şeir və poemalarının əksəriyyəti kiçikyaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulub. Bu işə, şairdən istedadla yanaşı uşaq aləmini bilmək bacarığı tələb edir. Uşaq dünyasının bir-birinə bənzəməyən müxtəlif rəngləri, rəng çalarları vardır ki, bunu görüb duymaq və kağıza köçürmək şairdən xüsusi məharət tələb edir.

Teymur Elçin həyatda, cəmiyyətdə və təbiətdə baş verən hadisələr barədə öz balaca oxucusunda aydın təsəvvür yaradır, elə bu yaşından başlayaraq onların şüurunda sonralar – yaşlananda görəcəkləri əhvalatları lövhə-lövhə, mənzərə-mənzərə əks etdirir.

Əliağa Kürçaylı,

şair, dramaturq

Teymur Elçinin “Şəkərim-duzum”, “Torağayın nəğməsi” kitabları uşaqların psixologiyasını dərinləndirən, onlara duzlu-məzəli söz deyən həssas bir müəllifin qələmindən çıxmışdır. Uşaqlarımızı vətənpərvər ruhda tərbiyə edən bu əsərlər dövlət mükafatına layiqdir.

Hikmət Ziya,

şair, Əməkdar incəsənət xadimi

Teymur Elçin yaz yağışı kimi gurultu-pırıltı ilə gəlib-gedən və ya qış günəşi kimi qalın buludlar ardından soyuq-soyuq gülümsünüb ötən bəzi yazıçılardan tamamilə fərqli olaraq bu vəzifənin həm şərəfini, həm də ciddiyyət və məsuliyyətini dərk edib uşaq ədəbiyyatına gəldiyini əsərlərində isbat etmiş yazıçıdır.

Mikayıl Rzaquluzadə,

nasir, şair

Teymur Elçin bizim ədəbiyyatımızda özündən sonra yeri görünən çox istedadlı uşaq şairidir. O, harada işləməsindən asılı olmayaraq yerində olan adam idi. Ən qiymətli işə onun əsl Azərbaycan ziyalı olması idi. Azərbaycan ziyalı üçün mümkün olan nə varda Teymur müəllim onu edirdi. Ziyalıların yaşaması, sınımması üçün çox ciddi işlər görürdü. Və ömrünün sonuna kimi o, əsl ziyalı, əsl şair kimi qaldı. Təmiz, pak, həyalı, yüksək mədəniyyətli gözəl şair. O saflığı Teymur müəllim özü ilə də apardı...

Fikrət Qoca,

Xalq şairi

O, öz zəhməti, istedadı ilə taleyini yaza-yaza örnək olan şərəfli bir ömür yaşayıb və adını doğma xalqının ürəyinə, yaddaşına həkk edib. Söz karvanı sabaha, gələcəyə üz tutub Teymur Elçinin!

Bahar ünvanlı sənətkarlar sırasında mənim qəlbən sevdiyim, özümə ustad saydığım, xatirəsini uca tutduğum bir insan var – Teymur Elçin.

Teymur müəllim tələbkar rəhbər olduğu qədər də həssas, qayğıkeş, təvazökar bir insan idi. Teymur müəllim bir məktəb – universitet idi. Onun tələbkarlığı bizim nəslin canına, qanına, iliyinə, sümüyünə işləyib. Biz onunla – ustadımızla həmişə fəxr etmişik, edirik və edəcəyik də!

Nahid Hacızadə,

yazıçı

Azərbaycan müasir şeirində sərbəst vəznin növləri var: əruz sərbəsti, heca sərbəsti, ritmli sərbəst və ritmsiz sərbəst. Teymur Elçinin şeirlərinin çoxu əsl ritmik, sağlam sərbəst ilə yaradılmışdır. Bu növ sərbəstin özünəməxsus sintaksisi və kompozisiyası olur. Qafiyə sənəti də belə şeirlərə xüsusi gözəllik və musiqi artırır.

Azərbaycan şeirində yeddi tip qafiyə var: yarımqafiyə, bəsit qafiyə, tam qafiyə, dolğun qafiyə, zəngin qafiyə, cinas qafiyəsi, müqəyyəd qafiyələr. “Torağayın nəğməsi”ndə dolğun və zəngin qafiyələr üstünlük təşkil edir. Bu cəhət şeirin rəvnəqini çoxaldır. Bu əsərlərin demək olar, heç birində qafiyə zorakılığı yoxdur. Qafiyələr öz-özündən təbii gəlir. Yaxud dil özü ilə bu qafiyələri şeirə gətirir.

Əkrəm Cəfər,

professor

Əzizim Teymur! Sizin orijinal yaradıcılığınız uşaqlarımız, cavanlarımız üçün əlvan rəngli gül-çiçəkdən çələng kimi hörülən, daima tərəvətini saxlayan tərbiyəvi töhfədir. Siz yenilikçi yaradıcılığınızın gündən-günə açılan çiçəklənmə çağındasınız. İti, ağıllı qələminizi işlədiniz!

Süleyman Rəhimov,

Xalq yazıçısı

Teymur Elçin xalqımızın vətəndaş oğullarından biridir. O, ürəyi həmişə nəğmə ilə dolu, həmişə poetik, həmişə qayəli, həmişə nəğməli günləri olan şairimizdir.

Məmməd Araz,

Xalq şairi

Teymur Elçini fərqləndirən cəhət uşaqlar haqqında düşünərək əl çatıb, ünyetməz uşaqlıq zirvələrinə baş vurub, böyüklərə məxsus bir bitkinliklə bu incəlikləri müasirlik baxımından təsvir və tərənnüm etməyi bacarmaqdır.

Teymur Elçinin yaradıcılığında balalar üçün yazılmış istər kiçik, istər iri həcmli əsərlərdə məzmunla forma arasındakı uyğunluq, fikir aydınlığı ilə yanaşı dil axıcılığı, oynaqlığı, dərin səmimiyyət oxucunu düşündürür, fərəhləndirir.

Hüseyn Arif,

Xalq şairi

Əziz Teymur müəllim ziyalılığı, insanpərvərliyi ilə məni ilk gündən özünə vurğun eləmişdir.

Yusif Səmədoğlu,

Əməkdar incəsənət xadimi

Azərbaycanın layiqli oğlu Teymur Elçin nəcib, mərd, ata ürəkli şair qardaşımızdır. Biz onun qayğısını həmişə hiss etmişik. O, görkəmli partiya və dövlət xadimi olmaqla bərabər xəzinə bir İnsandır!

Xəlil Rza,

Xalq şairi

Teymur Elçin nədən yazırsa yazsın, bir müəllim kimi hərəkət edir, oxucusuna nəsə yeni bir şey öyrətmək, ruhunu oxşamaq, təfəkkürünü genişləndirmək, xəyalını qanadlandırmaq istəyir.

Teymur Elçinin müxtəlif ölkələrin xalq poeziyasından etdiyi tərcümə nümunələri həqiqətən nümunə olmağa layiqdir. Şairin bir üstün cəhəti də budur ki, koloriti qoruyub saxlamağa cəhd etmiş, buna nail olmuşdur. Teymur Elçin öz yolunda dönməz olmuşdur. O, həmişə çalışmışdır ki, tarixi həqiqətləri düzgün və dəqiq işıqlandırsın.

Tofiq Mahmud,

şair-publisist

Teymur müəllimin əsərlərinin hamısında uşaqlara dərin bir məhəbbət, sevgi hiss olunur ki, bu da onun yaradıcılığının başlıca leytmotivi kimi yadda qalır. Teymur Elçin poeziyasının məziyyətlərini şərtləndirən ən başlıca amil də onun uşaqlara olan məhəbbətidir. Uşaqların səviyyəsinə, maraq dairəsinə uyğun əsərlər yazan Teymur müəllim uşağı uşaq yerinə qoymur, adi bir hadisənin, süjetin arxasında son dərəcə mühüm əxlaqi problemlər qoyur və onun bədii həllini verməyə nail olur.

Rafiq Yusifoğlu,

şair, yazıçı, tənqidçi

Ən gözəl dövlət işçilərindən biri sayılan, gözəl insan, dürüst, həm mülayim, həm də sərt təbiətli insan, uşaqların ən sevimli şairi Teymur Elçin yüksək işgüzarlığı ilə böyük hörmət qazanmışdı. Adamlarla qaynayıb-qarışardı, ona görə də, işləri çox yaxşı gedərdi. Teymur Elçinin uşaq şeirlərini oxuyanlar bilir ki, o, nə qədər sərt təbiətli, kövrək və qayğıkeş ürəkli bir insan olub. Hər kəsi öz işinə, vəzifə borcuna sədaqətli olmağa istiqamətləndirir, qayğıkeş, hərtərəfli savad və mədəniyyətə yiyələnməyə səsləyirdi.

Teymur Elçin ecazkar bir uşaq şairi idi. Teymur Elçinin hər bir uşaq şeirini təhlil edib, onun necə faydalı bir məqsədlə yazıldığını duyanda o, gözümüzdə daha da böyüyür. Teymur Elçin uşaqların ən böyük, ən uzunömürlü şairidir.

*İlyas Tapdıq,
şair, tərcüməçi*

Teymur Elçin “Azərbaycan xalq musiqiçiləri” kitabında olan sənətkarları ilk dəfə radio vasitəsilə millətə çatdırmaqda müstəsna xidmətləri olan həqiqi mədəniyyət xadimidir.

*Firudin Şuşinski,
musiqişünas*

O, ürək adamı idi. Qəlbinin gözləri ilə bu dünyaya baxırdı. Qapıları hamının üzünə taybatay açıq idi. Hamını eşidirdi, dərdinə yanırıdı. Bu onun ziyalılığından, nəslindən, nəcabətindən, yüksək mədəniyyətindən, aristokratlığından irəli gəlirdi.

Teymur Elçin şeirləri arasından görünən, boy verən, pıçılısı eşidilən, nəvələrini dəlicəsinə sevən, qeyri-adi şair idi, ipək kimi ürəyi olan baba idi. Bu Baba nəvələrinin əlindən tutub ata yurduna, Şuşadakı o müqəddəs ocağın başına qayıtmalıydı, istisinə sığınmalıydı və təzədən bu dünyaya gəlməliydi. Ömür vəfa etmədi...

*Zülfüqar Şahsevənlı,
şair, publisist*

Kitabları

Kiril əlifbası ilə

Babalar, nənələr, nəvələr. – Bakı: Gənclik, 1995. – 112 s.

Bahar, adlar, uşaqlar. - Bakı : Azərnəşr, 1966. - 112 s.

Balaca Aytən : şeirlər. - Bakı : Gənclik, 1983. - 14 s.

Bip-bip. – Bakı: Azərbaycan Uşaq və Gənclər ədəbiyyatı nəşriyyatı, 1959. – 20 s.

Din, Dan. - Bakı : Azərnəşr, 1964. - 15 s.

Laylalar. - Bakı : Gənclik, 1971. - 13 s.

Mənim kiçik ulduzlarım. – Bakı: Gənclik, 1985. – 352 s.

Oğul Buğac. – Bakı: Gənclik, 1988. – 40 s.

Qızılduz, Yaşar və Nur nənə : poema- nağıl. - Bakı : Uşaqgəncnəşr, 1962. - 32 s.

Qulaq asın danışım : poemalar. - Bakı : Uşaqgəncnəşr, 1959. - 67 s.

Şəkərim, duzum. – Bakı: Gənclik, 1977. – 223 s.

Sözlər, nəğmələr, nağıllar və laylalar. - Bakı : Gənclik, 1969. - 79 s.

Torağayın nəğməsi : şeirlər, təmsillər, atalar sözləri, poemalar. - Bakı : Yazıçı, 1979. - 20, [1] s.

Latın qrafikası ilə

Balaca Aytən. - Bakı : Renessans-A, 2017. - 12 s.

Hər şey! Hər şey!. : poeziya. - Bakı : Təhsil, 2017. - 112 s.

Könlüm Qarabağdadır: uşaq şeirləri, poemalar və cizgi filmi üçün ssenari – Bakı: TEAS PRESS Nəşriyyat evi. "Üç alma uşaq ədəbiyyatı", 2019. - 356 s.

Laylalar : şeirlər. - Bakı : Renessans-A, 2020. - 12 s.

Nar nağılı : şeir. - Bakı : Beşik, 2009. - 51 s.

Tuk-tuk, tak- tak. - Bakı : Beşik, 2009. - 30 s.

Yaşar sənət seçir. - Bakı : Altun Kitab, 2013. - 12 s.

Əsərləri dövrü mətbuatda

[Dünya mehvərindən qopur elə bil // Kommunist. – 1990. – 21 avqust. – S. 4.](#)

[Fətnələr içində: İvana məktublardan. Üçüncü məktub // Xalq qəzeti. – 1991. – 22 noyabr. - № 230. – S. 4.](#)

[Qonaqlıq // Göyərçin. – 1986. - № 3.](#)

[Şuşanın dastanı // Azad Azərbaycan. – 1993. – 17 fevral. – S. 3.](#)

Haqqında kitablarda

[Fuad E. Uşaqlar üçün yazmaq hünərdir, məharətdir, qeyrətdir : Teymur Elçin // Sözsə sevdalılar. - Bakı : Nərgiz, 2011. - S. 75.](#)

[Hacızadə N. Nurlu ömür : şair Teymur Elçin haqqında // Yada düşdü. - Bakı : Aspoliqraf, 2008. - S. 312-327.](#)

[Namazov Q. Teymur Elçin // Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı. – Bakı: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2007. – S. 337-340.](#)

[Sadıq F. Torağay nəğməsi : Teymur Elçin // Taleyin acığına. - Bakı : Çinar-Çap, 2003. - S. 265-266.](#)

Dövrü mətbuatda

[Abbashlı T. Rəğbət milyonçusu : Teymur Elçin // Mədəniyyət. - 2013. - № 29. - S. 13.](#)

[Abdulla A. Sadə, müdrik poeziya // Ədəbiyyat və incəsənət. – 1984. – 6 aprel. - № 14. – S. 9.](#)

[Azəri L. Xalq hikmətini uşaqlara çatdıran şair // Mədəniyyət. – 2014. – 28 mart. – S. 11.](#)

[Bayramov B. Teymur yadıma düşür // Azad Azərbaycan. – 1993. – 17 fevral. - №7. – S. 1, 3.](#)

[Bayramov B. Uşaq ədəbiyyatı uşaq deyil // Ulduz. – 1989. - № 4. – S. 64-70.](#)

[Cəfər Ə. Ədəbi qeydlər // Ədəbiyyat qəzeti. – 1985. – 9 avqust. - № 32. – S. 6.](#)

[Cəfərov N. Oğul Buğac // Pioner. – 1989. - № 5. – S. 8.](#)

[Dilbazi M. Salam sənə şair baba, Teymur baba! // Azərbaycan qadını. – 1984. - № 6. – S. 16.](#)

[Əhmədli Z. Kimlər gəldi, kimlər getdi bu dünyadan // Ədəbiyyat qəzeti. – 2012. – 2 noyabr. – S. 6.](#)

[Əliyeva A. Elə yaz ki... // Mədəniyyət. - 2019. - 29 mart. - № 23. - S. 1, 7.](#)

[Xəlil Z. Söz adamı // Ədəbiyyat qəzeti. – 2002. – 15 mart. - № 11. – S. 2.](#)

[Kazımov A. Unudulmaz şəxsiyyət // Xalq qəzeti. – 2014. - 28 mart. - № 60. – S. 6.](#)

[Kürçaylı Ə. Uşaqlar üçün yazanda // Ulduz. – 1977. - № 10. – S. 57-59.](#)

[Qiyas Ə. Günay Əfəndiyeva: Teymur Elçin sözün həqiqi mənasında işıqla müqayisə ediləcək adam idi : \["Varislər" rubrikasında Teymur Elçinin nəvəsi Günay Əfəndiyeva ilə söhbət\] // Ədəbiyyat qəzeti. - 2020. - 5 iyun. - № 16. - S. 10-11.](#)

[Nəbioğlu S. Ucalardan uca öyüd : İranda nəşr olunmuş "Türk oğlu Buğac" kitabı haqqında // Ədəbiyyat qəzeti. - 2009. - 27 fevral. - S. 1-2.](#)

[Osmanlı S. Teymur Elçinin poetik dünyası // 525-ci qəzet. – 2017. – 13 iyun. - S. 6.](#)

[Teymur Elçin // Ədəbiyyat qəzeti. – 1992. – 20 mart. - № 12. – S. 5. – Abbaszadə H., Muradxanlı N., Adıgözəlov V.](#)

[Təbrik edirik!: Teymur Elçin - 60 // Azərbaycan qadını. – 1984. - № 6. – S. 16.](#)

[Turan A. Toğrul Nərimanbəyovun nağıl ağacı, yaxud Teymur Elçinin yaratdığı mifik təsəvvürlər dünyası : Şuşa estetikası silsiləsindən // Ədəbiyyat qəzeti. - 2024. - 13 yanvar. - № 1. - S. 12 - 13.](#)

[Vəfahı A. Uşaq paklığı, böyük müdriклиyi // Ədəbiyyat qəzeti. – 2000. – 31 mart. - № 13. – S. 3.](#)

[Vəliyev K. Elimizin, dilimizin gur çeşməsi: Dədə Qorqud boylarının yeni şeirimizdə təcəssümü // Azərbaycan gəncləri. – 1990. – 17 may.](#)

[Yazıçılar birliyində: Teymur Elçin – 80 // Ədəbiyyat qəzeti. – 2004. – 2 aprel. – S. 3.](#)

[Yusiföğlu R. Teymur Elçinin nağıl dünyası : Teymur Elçin - 90 // Ədəbiyyat qəzeti. - 2014. - 4 aprel. - № 12. - S. 5.](#)

[Yusiföğlu R. Ustad qələmində uşaq dünyası // Ədəbiyyat qəzeti. – 2004. – 26 mart. – S. 3.](#)

Tərtib etdi:

Əkbərova Aysel